

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

مجموعه کتاب‌های **تیزتیم**

جامعه‌شناسی

تست‌های سطح بالا

مؤلف : الهام رضایی

پیتنگ فنار

سخن ناشر

وقتی عبارت «تیزشیم» را می‌بینید؛ یعنی گویندهٔ این عبارت که مشاوران آموزش باشد، چند اندیشهٔ کلیدی را به‌عنوان فرض پذیرفته است:

۱. تیزشیم یعنی تیز بشویم؛ یعنی تیزهوشی ناشی از رفتار و عملکرد و تلاش ماست، نه ناشی از ژنتیک و وراثت!

۲. تیزشیم یعنی حتماً بدو! همین‌طور یک‌جا بمانی که تیز نمی‌شوی ...

۳. تیزشیم یعنی چاقوی ذهن را تیز کن! چاقوی ذهن چطور تیز می‌شود؟ با برخورد با تست‌هایی که به همین منظور برای شما آماده شده است. «تست‌های سطح بالا» برای تیز شدن شماست.

۴. تیزشیم یعنی کوتاه نیا! یعنی قبول نکن که اگر تا سال قبل در ذهن هم کلاسی‌ها و معلم‌ها، دانش‌آموز کندی تصور می‌شدی، امسال هم همین‌طور قرار است باشد. نه! تیزشیم؛ یعنی جنگجو باش! کوتاه نیا!

۵. تیزشیم یعنی تا آخرین لحظه! یعنی تو خودت را کسی فرض کن که هر چه ضربه بخورد، بلند می‌شود. تیزشیم یعنی جنگجویی که همیشه دقیقهٔ ۹۰ گل می‌زند و بعد از این که بازی تمام شد، غصه می‌خورد و در حین بازی همیشه می‌جنگد و به خودش اجازه نمی‌دهد که حین بازی غصه بخورد. چراکه می‌داند هر لحظه احتمال نتیجه گرفتن وجود دارد.

۶. تیزشیم یعنی همراه شما هستیم تا هر لحظه که خسته شدید از تیز کردن ذهن‌تان، با درسنامه، تست‌ها و پاسخ‌ها، نقش «فلقی را بازی کنیم» که شما می‌خورید و می‌دوید از بس می‌سوزاندتان! یادتان نرود که زیبایی در همین سوختن‌هاست!

در انتها بگویم که امیدوارم مجموعه کتاب‌های تیزشیم، برای شما دانش‌آموزان علوم انسانی که به‌دنبال بالا رفتن از سطح متوسط هستید و دلتان می‌خواهد قله را نه از تعریف دیگران؛ بلکه با حضور خودتان تجربه کنید، مفید باشد.

وحدید تمنا

مقدمه

جامعه‌شناسی یکی از درس‌هایی است که معمولاً شما را دچار حس‌هایی دوگانه می‌کند. ممکن است کتاب دهم را بسیار دوست داشته باشید؛ اما از کتاب دوازدهم کلافه شوید! یا کتاب یازدهم را فقط حفظ کنید؛ اما کتاب دوازدهم را کاملاً بفهمید و درک کنید!

اما هیچ فکر کرده‌اید مشکل از کجاست؟ اگر نظر مرا بپرسید، می‌گویم مشکل نه از شماسست (به‌عنوان دانش‌آموز یا دبیر)، نه از کتاب؛ بلکه از تفکیک این سه کتاب و دروس آن است، مشکلی که یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های ما بود و به نگارش کتابی که در دست شماست، منجر شد. کتاب حاضر چهار بخش عمده دارد:

۱. هر درس نامه، یک بسته آموزشی:

این اولین بار است که در جامعه‌شناسی، از سبکی جدید در نگارش درس‌نامه استفاده کرده‌ایم. از آن جایی که هدف ما در نگارش این کتاب، تسلط بر کنکور بوده؛ مطابق با رویه کنکور؛ کتاب را کاملاً ترکیبی نوشته‌ایم. هر درس نامه را، به ترتیب دروس کتاب؛ اما نه درس به درس؛ بلکه ترکیبی آورده‌ایم. به طوری که شما مفاهیم و کلیدواژه‌ها را در ارتباط باهم یاد می‌گیرید. در راستای این هدف، در هر بسته آموزشی، سه بخش، به کمک شما می‌آیند:

تیز شو: در این بخش است که هدف ما در کتاب به انجام می‌رسد. ما به شما سرخ می‌دهیم و شما تیز می‌شوید! در این بخش، کتاب را زیر ذره‌بین قرار می‌دهیم؛ از ارتباط، پیوند و تحلیل مفاهیم می‌گوییم و باهم، فراتر از متن کتاب می‌رویم.

دست‌انداز: هدف این است که با قراردادن یک مانع یا سرعت گیر، سرعت شما را کم کنیم؛ چرا؟ تندوتیز بودن خیلی هم خوب است! اما گاهی تند گذشتن و رد شدن از یک مطلب، حتی اگر مطمئن هستید که آن را به خوبی یاد گرفته‌اید، شما را از یک نکته انحرافی که در آن متن وجود دارد، غافل می‌کند. دست‌اندازها، شما را به موقع، نگه می‌دارند، از بدنه اصلی کتاب جدا می‌کنند و به شما فرصت فکر کردن می‌دهند.

نیم‌نگاه: گاهی برای یادگیری مطلب جدید، نیازمند یادآوری یک نکته در مطالبی که قبلاً خوانده‌اید، هستید؛ بنابراین در درس‌هایی که لازم است، با نیم‌نگاه‌ها به عقب بازمی‌گردیم؛ اما همچنان رو به جلو، پیش می‌رویم.

۲. دو آزمون ۱۵ سؤالی برای هر بسته آموزشی:

هدف از طراحی آزمون، سنجش یادگیری شماست. بعد از یادگیری کامل درس نامه، با دو آزمون ترکیبی، هر کدام ۱۲ دقیقه، خود را بسنجید. این آزمون‌ها از نظر ساختار و محتوا مطابق کنکور طراحی شده‌اند. در آزمون‌ها دو هدف آموزشی را در نظر گرفته‌ایم:

تعیین تست‌ها: سؤالاتی که در آزمون‌ها قرار داده‌ایم، بسیار متنوع است؛ اما در سطح بالا! بنابراین کم‌تر سؤالات حافظه‌ای و بیش‌تر سؤالات ترکیبی، مفهومی، علت و معلولی و کنکاشی و حتی فرارتر از کنکور خواهید دید.

مشاوره: یکی از نقاط قوت مجموعه کتاب‌های تیزشیم، ارائه نکات مشاوره‌ای در متن کتاب است. گاهی شما مطالب را به خوبی یاد گرفته‌اید و در به‌خاطر آوردن آن نیز مشکلی ندارید؛ اما نمی‌دانید چگونه باید به سؤال پاسخ دهید! بنابراین این بخش‌ها را جدی بگیرید.

۳. آزمون‌های جامع:

سه آزمون ۲۰ سؤالی (مطابق با کنکور) یکی برای جمع‌بندی دهم، یکی برای جمع‌بندی یازدهم و یکی هم برای جمع‌بندی سه پایه، در آخر هر بخش برای شما قرار داده‌ایم تا با خیال راحت، مطالب هر کتاب را ببینید و بعدی را شروع کنید.

۴. پاسخ‌نامه:

با بسته‌های آموزشی، در بخش آموزش و سنجش به خوبی پیش می‌رویم و در بخش مرور، مهارت‌آموزی و تکنیک پاسخ‌گویی نیز، با پاسخ‌نامه هدف تام و تمام کتاب را به انجام می‌رسانیم.

در نهایت بگویم که برای این کتاب، زمان و انرژی زیادی گذاشته‌ایم تا متفاوت، جذاب و خواندنی باشد؛ قطعاً صبوری، اعتماد و حمایت اساتید بزرگوام آقای وحید تمنا و آقای احمد خداداد حسینی، بسیار مرا دلگرم می‌کرد. همچنین از همکاران عزیزم به‌ویژه خانم سیده زهرا موسوی‌نیا بابت ویرایش دقیق کتاب و خانم زهرا اسکندری، بابت زحمات صفحه‌آرایی، بسیار سپاس‌گزارم. از آنجایی که یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها ناشر علوم انسانی، رشد و توسعه تخصصی این دانش است؛ در صورت علاقه‌مندی به دانش‌افزایی، می‌توانید مقالات علمی، ویدیوهای آموزشی و تدریس‌های مجازی ما را در کانال تخصصی جامعه‌شناسی دنبال کنید.

[@jamemoshaveran](https://www.instagram.com/jamemoshaveran) ارتباط با مؤلف
[@sociologist](https://www.instagram.com/sociologist) کانال تخصصی جامعه‌شناسی

فهرست

جامعه‌شناسی دوازدهم

درس ۱ و ۲	۱۵۵
آزمون اول	۱۶۰
آزمون دوم	۱۶۳
درس ۳ و ۴	۱۶۷
آزمون اول	۱۷۱
آزمون دوم	۱۷۴
درس ۵ و ۶	۱۷۷
آزمون اول	۱۸۲
آزمون دوم	۱۸۵
درس ۷ و ۸	۱۸۹
آزمون اول	۱۹۴
آزمون دوم	۱۹۷
درس ۹ و ۱۰	۲۰۱
آزمون اول	۲۰۶
آزمون دوم	۲۰۹
آزمون جامع (سه پایه) ..	۲۱۲
پاسخ‌نامه تشریحی ..	۲۱۷

جامعه‌شناسی یازدهم

درس ۱ و ۲	۶۸
آزمون اول	۷۱
آزمون دوم	۷۵
درس ۳ و ۴	۷۸
آزمون اول	۸۲
آزمون دوم	۸۵
درس ۵ و ۶	۸۹
آزمون اول	۹۲
آزمون دوم	۹۵
درس ۷ و ۸	۹۹
آزمون اول	۱۰۴
آزمون دوم	۱۰۷
درس ۹ و ۱۰	۱۱۲
آزمون اول	۱۱۶
آزمون دوم	۱۲۰
درس ۱۱ و ۱۲	۱۲۴
آزمون اول	۱۲۷
آزمون دوم	۱۳۰
درس ۱۳، ۱۴ و ۱۵ ..	۱۳۳
آزمون اول	۱۴۲
آزمون دوم	۱۴۶
آزمون جامع یازدهم ..	۱۵۰

جامعه‌شناسی دهم

درس ۱ و ۲	۶
آزمون اول	۹
آزمون دوم	۱۲
درس ۳ و ۴	۱۵
آزمون اول	۱۸
آزمون دوم	۲۲
درس ۵ و ۶	۲۵
آزمون اول	۲۸
آزمون دوم	۳۲
درس ۷ و ۸	۳۵
آزمون اول	۳۸
آزمون دوم	۴۱
درس ۹ و ۱۰	۴۴
آزمون اول	۴۷
آزمون دوم	۴۹
درس ۱۱ و ۱۲	۵۳
آزمون اول	۵۷
آزمون دوم	۶۰
آزمون جامع دهم ..	۶۳

درس

۹ و ۱۰

جهان دوقطبی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

در درس قبل خواندیم که فرهنگ غرب با فراتر رفتن از مرزهای جغرافیایی خود، نظام نوین جهانی را تشکیل داد؛ اما این نکته را نیز باید در نظر گرفت که همان‌طور که هر فرصتی، محدودیت‌هایی را به دنبال می‌آورد؛ نظام نوین جهانی نیز با چالش‌هایی روبه‌رو شد که از متن و بطن خود فرهنگ غرب برفاسته بود. عنوان این درسنامه، این چالش‌های جهانی را نشان می‌دهد.

چالش‌های فرهنگ جدید غرب

مسیری که فرهنگ غرب برای حل چالش‌های گذشته پیمود، خود، چالش‌های جدیدی را ایجاد کرد. این چالش‌های جدید، صورت‌های متفاوتی داشتند:

۱. اقتصادی. سیاسی. اجتماعی. فرهنگی / ۲. منطقه‌ای. فرماندهی
۳. مقطعی. مستمر / ۴. خرد. کلان / ۵. درون فرهنگی. بین فرهنگی
۶. ذاتی. عارضی / ۷. معرفتی و علمی / ۸. معنوی و دینی

دست انداز

چالش‌ها صورت‌های متفاوتی دارند. گاهی یک چالش، ترکیبی از چند صورت است. برای مثال: چالش فقر و غنا این چالش یک چالش اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و درون فرهنگی است که ذاتی فرهنگ غرب و مستمر است.

۱. چالش فقر و غنا

برای فهم این چالش، بیاید به عقب بازگردیم و دوباره با نگاهی تاریخی، این بار به اقتصاد غرب بنگریم.

به قرون وسطی برگردیم؛ سیستم اقتصادی غرب، در این دوره فئودالی یا همان ارباب-رعیتی بود.

در قرون ۱۸ و ۱۹ و بعد از انقلاب فرانسه، سیستم اقتصادی لیبرالیستی حاکم شد که از آن به‌عنوان لیبرالیسم اولیه (متقدم) یاد می‌کنند. در این دوره، سیستم ارباب-رعیتی از بین رفت و صنعت، کشاورزان را تبدیل به کارگرانی کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند؛ یعنی ظهور سیستم اقتصادی سرمایه‌داری.

نتیجه سرمایه‌داری، این سیستم به مرور، با تأکید بیش از حد بر آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت در این مقطع نادیده گرفته شد. در این دوره و شرایط، شاهد بروز چالشی جدید که تا حد زیادی اقتصادی است؛ یعنی چالش فقر و غنا در فرهنگ غرب هستیم.

دورهٔ زمانی: قرون ۱۸ و ۱۹

تعریف: رویکردی که مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود و آزادی کامل اقتصادی صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانست.

نظریه پردازان: جان راسل، توماس مالتوس و دیوید ریکاردو

مالتوس: «کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.»

ریکاردو: «افزایش دستمزد کارگران، موجب افزایش نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌شود.»

منتقدان: چارلز دیکنز در رمان «الیور توئیست» و کارل مارکس

دیکنز: «نوانخانه‌ها و فیلسوفانی که مدافع آن‌ها بودند را به سخره گرفت.»

مارکس: «در نیمهٔ دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.»

تیزشو!

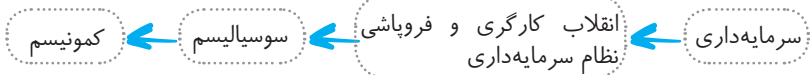
تو همون دوره‌ای که لیبرالیسم اقتصادی، روزه روز سرمایه‌داران و قهر تمندتر و کارگرار و فقیر تری می‌کرد، مارکس اومد و گفت: راه‌حل، رهایی کارگرار، انقلاب پرولتاریا یا همون انقلاب کارگرار اس! پس کارگران مهان بیابید و علیه سرمایه‌داری متصد شوید!

مارکسیسم

• رویکرد مارکس، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب، به حل چالش‌های جامعهٔ خود پرداخت.

• مارکس، همانند سایر اندیشمندان، جامعه‌ای آرمانی ترسیم کرد که در صورت در هم شکسته شدن نظام سرمایه‌داری توسط کارگران، رخ خواهد داد.

در جامعهٔ آرمانی مارکس: (این نمودار، تقریبات مارکس را فقط در کتاب توضیح و ساده کرده است.)

سوسیالیسم

• رویکردی جامعه‌گرا در مقابل فردگرایی لیبرال است.

• مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است.

• در این مرحله، همچنان مالکیت خصوصی وجود دارد؛ اما مانند سرمایه‌داری، مطلق نیست.

کمونیسم

• رویکردی جامعه‌گرا در مقابل فردگرایی لیبرال است.

• آخرین و کامل‌ترین مرحلهٔ جامعهٔ آرمانی مارکس است.

• در این مرحله، مالکیت خصوصی حذف می‌شود.

نتیجهٔ حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی:

۱. قحطی ایرلند و عدم اقدام «لرد جان راسل» برای جلوگیری از آن و به دنبال آن، کشته شدن و مهاجرت نزدیک به یک و نیم میلیون نفر

۲. رخ دادن چالش فقر و غنا، به‌عنوان نخستین چالش در کشورهای غربی

۲. چالش بلوک شرق و غرب

این چالش نیز، مانند چالش فقر و غنا، یکی از چالش‌های فرهنگ جدید غرب است که در سراسر قرن بیستم، تا زمان فروپاشی بلوک شرق در ۱۹۹۱ م ادامه یافت.

راست	لیبرال‌ها در طرف راست مجلس فرانسه می‌نشستند.	قرن ۱۸، بعد از انقلاب فرانسه
چپ	منتقدان آن‌ها، در طرف چپ مجلس فرانسه می‌نشستند.	
غرب	طرفداران سرمایه‌داری ← شامل آمریکا و کشورهای اروپای غربی	قرن ۲۰، بعد از جنگ جهانی دوم
شرق	مخالفان سرمایه‌داری (سوسیالیست‌ها و کمونیست‌ها) ← شامل شوروی، کشورهای اروپای شرقی و چین	

ویژگی‌های این چالش

۱. چالشی جهانی بود؛ نه منطقه‌ای
۲. جهان را به دو قطب اصلی (به ابرقدرتی آمریکا و شوروی) تقسیم کرد.
۳. چالشی درون فرهنگی و تمدنی بود؛ زیرا هر دو قطب، به فرهنگی واحد؛ یعنی فرهنگ غرب تعلق داشتند.

جامع سوسیالیستی

منتقد لیبرالیسم اقتصادی بوده و شعار خود را «عدالت اجتماعی» و «توزیع مناسب ثروت» قرار داده بودند؛ اما با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند:

۱. از بین رفتن آزادی افراد؛ به بهانه عدالت اقتصادی، آزادی معنوی و دنیوی افراد از بین رفت.
۲. پیدایش طبقه جدید؛ طبقه جدیدی در این کشورها شکل گرفت که نه براساس ثروت؛ بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

۳. چالش جنگ جهانی

جنگ، یک پدیده اجتماعی است که همواره با دلایل دینی، مذهبی، کشورگشایی و... در طول تاریخ وجود داشته است. همان‌طور که همه پدیده‌ها در طول زمان می‌توانند تغییر کنند؛ در دوران معاصر، جنگ‌ها نیز از جنبه‌های مختلف با گذشته متفاوت شده‌اند.

آگوست کنت معتقد است:
 «بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد؛ زیرا با رشد صنعت و علم تجربی، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به‌دست می‌آید؛ بنابراین جنگ نه امری ذاتی؛ بلکه عارضی و تحمیلی است.»
 اما، وقوع دو جنگ جهانی، در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه او را نشان می‌دهد.

عامل وقوع جنگ‌های جهانی

نه منشأ دینی داشت و نه ظاهر مذهبی و دینی به خود گرفت؛ بلکه در اثر رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری، رخ داد.

ویژگی‌های جنگ‌های جهانی:

- رفتار دو طرف در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی توجیه می‌شد.
 - هم جنگ اول و هم جنگ دوم جهانی، ریشه در فرهنگ غرب داشتند؛ بنابراین چالشی درون فرهنگی بودند.
 - هر دو جنگ از کشورهای غربی فراتر رفته و کل جهان را فراگرفتند.
 - در جنگ اول جهانی برای اولین بار از «سلاح شیمیایی» و در جنگ دوم جهانی از «بمب اتم» استفاده شد.
 - کشته‌های دو جنگ، حدود ۱۰۰ میلیون نفر بودند.
 - بعد از جنگ جهانی دوم نیز صلحی پایدار، برقرار نشد.
- مثال:** بحران موشکی کوبا، جنگ سرد، جنگ کره و جنگ ویتنام

جنگ سرد

پس از جنگ دوم جهانی (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹)، هر یک از دو بلوک شرق و غرب، بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوک + جنگ گرم در مناطق پیرامونی ادامه یافت.

دست انداز

پنگ‌های گرم در مناطق پیرامونی در اصل به نفع کشورهای درگیر پنگ سرد بود؛ چراکه با فروش اسلحه به این کشورها، می‌توانستند اقتصاد خود را رونق ببخشند.

جنگ تمدن‌ها

بعد از فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ و پایان جنگ سرد، جنگ همچنان ادامه دارد، اما این بار طرف دیگری را برای جنگ انتخاب می‌کنند و جنگ را از دل فرهنگ غرب، به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل می‌کنند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب بودند.

طراح نظریه جنگ تمدن‌ها: ساموئل هانتینگتن

هدف: توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غربی در برابر مقاومت‌های کشورهای غیرغربی و ویژگی‌های آن:

۱. آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر است. (به‌زعم هانتینگتن)
۲. رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین تمدن‌ها و فرهنگ‌های بزرگ است؛ نه در بین دولت - ملت‌ها
۳. فرهنگ اسلام، بزرگترین تهدید برای غرب دانسته می‌شود.

۴. چالش شمال و جنوب

بعد از جنگ جهانی دوم، برخی اندیشمندان این باور را مطرح کردند که چالش اصلی، نه بین بلوک شرق و غرب؛ که بین کشورهای غنی و فقیر است. تقابل و چالش شمال و جنوب، یک چالش جهانی است و اگر فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی را نیز، دوباره فعال خواهد کرد.

اصطلاحات مختلفی برای نشان دادن این چالش وجود دارد

۱. معروف‌ترین این اصطلاحات، شمال و جنوب است؛ برخی از تقابل کشورهای غنی و فقیر یا کشورهای صنعتی و غیرصنعتی در جهان، به‌عنوان تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند؛ زیرا بیش‌تر کشورهای ثروتمند در نیم کره شمالی و برعکس بیش‌تر کشورهای فقیر، در نیم کره جنوبی زمین قرار دارند.

۲. جهان اول و دوم و سوم:

جهان اول: کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب، جهان دوم: کشورهای قرار گرفته در کانون بلوک شرق و جهان سوم: کشورهای خارج از دو بلوک غرب و شرق

۳. توسعه یافته و عقب مانده:

توسعه یافته‌ها همان کشورهای صنعتی و ثروتمند و سایر کشورها، در مقایسه با کشورهای توسعه یافته، عقب مانده یا در حال توسعه هستند.

۴. مرکز و پیرامون:

به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح بیش تر توسط افرادی به کار می‌رود که معتقدند، عملکرد کشورهای مرکز، باعث ضعف کشورهای پیرامونی شده است.

۵. استعمارگر و استعمارزده (استعمارشده):

این اصطلاح توسط کسانی به کار می‌رود که معتقدند نزاع بین کشورهای فقیر و غنی، نه تنها اقتصادی؛ بلکه فرهنگی نیز است و مشکل عمده کشورهای فقیر، نه ضعف اقتصادی؛ که خودباختگی فرهنگی می‌باشد.

۳۲۱. کدام گزینه در مورد فرهنگ غرب، نادرست است؟

مافقه‌ای

- ۱ در قرن هجدهم، ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی برای جهان غرب موجی از امید آفرید.
- ۲ تضادهای فقر و غنا، شمال و جنوب و بحران‌های زیست‌محیطی، معرفتی، معنوی، اخلاقی و عاطفی از فرهنگ جهان غرب سر بر آوردند.
- ۳ به میزانی که فرهنگ جدید غرب از مرزهای خود فراتر می‌رود و در مسیر جهانی شدن گام برمی‌دارد، تضادها و چالش‌های آن نیز از بین می‌روند.
- ۴ جهان غرب در راستای تحقق آمال و آرزوهای خود، حقوق، سیاست، اقتصاد و صنعت متناسب با فرهنگ خود را پدید آورد.

همولی - ترکیبی

۳۲۲. با توجه به جدول، گزینه درست را انتخاب کنید.

لیبرالیسم اولیه			
منتقدان	نظریه پردازان	نام دیگر	دوره زمانی
- چارلز دیکنز «رث»	«پ» - توماس مالتوس «ت»	«ب»	«الف»

- ۱ قرون ۱۸ و ۱۹ - لیبرالیسم اقتصادی - جان راسل - دیوید ریکاردو - کارل مارکس
- ۲ قرن ۱۸ - لیبرالیسم متقدم - جان راسل - دیوید ریکاردو - الیور تویت
- ۳ قرن ۱۹ - لیبرالیسم اقتصادی - جان راسل - کارل مارکس - دیوید ریکاردو
- ۴ قرون ۱۸ و ۱۹ - لیبرالیسم متقدم - دیوید ریکاردو - کارل مارکس - جان راسل

آزمون نهم جامع

۱۸۱. هر کدام از گزاره‌های زیر به ترتیب جزء کدام دسته از کنش‌ها یا پدیده‌های اجتماعی قرار می‌گیرند؟

الف) خوشحال شدن از فروپاشی گروهک تروریستی داعش / ب) سازمان ملل
پ) فکر کردن به آینده خود / ت) شرکت در انتخابات

۱) پدیده اجتماعی ذهنی و کلان- پدیده اجتماعی عینی و کلان- کنش فردی و ذهنی- کنش اجتماعی و بیرونی

۲) کنش اجتماعی ذهنی و خرد- پدیده اجتماعی عینی و خرد- کنش فردی و بیرونی- کنش فردی و بیرونی

۳) کنش درونی و اجتماعی- کنش بیرونی و اجتماعی- کنش فردی و درونی- کنش فردی و درونی

۴) پدیده اجتماعی بیرونی و کلان- پدیده اجتماعی عینی و کلان- کنش ذهنی و کلان- کنش ذهنی و خرد

۱۸۲. تأثیر جهان طبیعی، جهان اجتماعی و جهان ماورای طبیعی را به ترتیب در عبارات زیر مشخص کنید.

الف) کفر نعمت، از کفت بیرون کند.

ب) ساختن خانه‌های مقاوم در برابر زلزله

پ) خواندن نماز آیات بعد از بلایای طبیعی

۱) جهان اجتماعی ← جهان ماورای طبیعی- جهان طبیعی ← جهان اجتماعی- جهان ماورای طبیعی ← جهان طبیعی

۲) جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی- جهان طبیعی ← جهان اجتماعی- جهان طبیعی ← جهان ماورای طبیعی

۳) جهان ماورای طبیعی ← جهان طبیعی- جهان ماورای طبیعی ← جهان ماورای طبیعی- جهان ماورای طبیعی ← جهان طبیعی

۴) جهان طبیعی ← جهان ماورای طبیعی- جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی- جهان طبیعی ← جهان ماورای طبیعی

۱۸۳. کدام گزینه در مورد فرایند پیدایش تا تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر درست است؟

۱) پیدایش جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد ← پیدایش پیامدها و الزامات ← ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین ← برداشته شدن الزامات جهان اجتماعی ← پیدایش جهان اجتماعی جدید

۲) پیدایش جهان اجتماعی با کنش افراد ← پیدایش پیامدها و الزامات ← کنشگری فعال انسان‌ها ← گام برداشتن به سوی جهان اجتماعی جدید ← ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش جهان اجتماعی جدید براساس عقاید و ارزش‌ها

۳) پیدایش جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌ها ← پیدایش فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← پیدایش بحران هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده جهان اجتماعی ← پیدایش فرهنگ جدید ← پیدایش جهان اجتماعی جدید براساس آگاهی و اراده افراد

۴) پیدایش جهان اجتماعی براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها ← پیدایش فرصت‌ها و محدودیت‌ها ← کنشگری فعال انسان‌ها ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده جهان اجتماعی ← پیدایش پیامدها و الزامات ← پیدایش جهان اجتماعی جدید

۱۸۴. هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام نوع جهان اجتماعی اشاره دارند؟

الف) جهانی که از نگاه توحیدی به عالم غفلت می‌کند.

ب) جهانی که استعدادهاى معنوی انسان را نادیده می‌گیرد.

پ) جهانی که فقط علوم تجربی را علم می‌داند.

ت) جهانی که از هیچ نوع قداستی برخوردار نیست.

۱) جهان دنیوی - جهان متجدد - جهان توحیدی - جهان مدرن

۲) جهان معنوی - جهان اساطیری - جهان متجدد - جهان اساطیری

۳) جهان اساطیری - جهان سکولار - جهان معنوی - جهان دنیاگریز

۴) جهان معنوی اساطیری - جهان دنیوی - جهان متجدد - جهان مدرن

۱۸۵. علت «قداست‌زدایی»، «قفس آهنین» و «از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها» در جهان

متجدد، در کدام گزینه آمده است؟

۱) طرد عناصر معنوی و مقدس - رواج بیش از اندازه کنش‌های اخلاقی و عاطفی - قفس آهنین

۲) رویکرد دنیوی و این‌جهانی - رواج بیش از اندازه کنش‌های معطوف به دنیا - قفس آهنین

۳) استفاده از علوم تجربی - کنار گذاشتن کنش‌های اخلاقی و عاطفی - کنار گذاشتن روش‌های فراتجربی

۴) تعقیب اهداف دنیوی به وسیله علوم تجربی - کنار گذاشتن کنش‌های حسابگرانه معطوف به

دنیا - از دست رفتن توان داوری درباره ارزش‌های بشری

۱۸۶. هر یک از هویت‌های ذکر شده، به ترتیب کدام ویژگی‌ها را دارند؟

«ژنتیک - عزت و استقلال - مکان تولد - صداقت»

۱) فردی، ثابت و انتسابی - اکتسابی، ثابت و اجتماعی - انتسابی، اجتماعی و ثابت - اکتسابی، اجتماعی

و متغیر

۲) اجتماعی، ثابت و انتسابی - انتسابی، اجتماعی و متغیر - انتسابی، اجتماعی و فردی - اکتسابی،

اجتماعی و متغیر

۳) فردی، ثابت و انتسابی - انتسابی، اجتماعی و متغیر - انتسابی، فردی و ثابت - اکتسابی، فردی و متغیر

۴) اجتماعی، ثابت و انتسابی - اکتسابی، اجتماعی و متغیر - انتسابی، اجتماعی و فردی - انتسابی،

فردی و متغیر

۱۸۷. کدام گزینه، به ترتیب به تحرک اجتماعی «صعودی و میان‌نسلی»، «نزولی و میان‌نسلی» و

«نزولی و درون‌نسلی» اشاره دارد؟

۱) راننده تاکسی که استاد دانشگاه می‌شود. - کشور مستقلی که مستعمره می‌شود. - فرزند پزشکی

که معتاد می‌شود.

۲) کشور مستعمره‌ای که آزاد شده است. - استاد دانشگاهی که اخراج می‌شود. - فرزند پزشکی که

معتاد می‌شود.

۳) کشور مستعمره‌ای که آزاد شده است. - فرزند پزشکی که معتاد می‌شود. - استاد دانشگاهی که

اخراج می‌شود.

۴) راننده تاکسی که استاد دانشگاه می‌شود. - کشور مستقلی که مستعمره می‌شود. - استاد دانشگاهی

که اخراج می‌شود.

۲۹۱. کدام گزینه در مورد حالتی که در جامعه جهانی یک فرهنگ، غالب است، درست نیست؟ *پالشی*

- ۱ هرچه فرهنگ غالب، مطلوب‌تر باشد، جامعه جهانی انسجام بیشتری دارد.
- ۲ هرچه فرهنگ غالب، نامطلوب‌تر باشد، چالش درون فرهنگی جامعه جهانی بیش‌تر است.
- ۳ اگر فرهنگ غالب، فرهنگ سلطه باشد، جامعه جهانی به دو بخش مرکز و پیرامون، تقسیم می‌شود.
- ۴ اگر فرهنگ غالب، فرهنگ مطلوب نباشد، در جامعه جهانی، چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی رخ می‌دهد.

۲۹۲. به‌ترتیب، چالش جامعه جهانی و مصداق آن را، در حالت‌های مختلف در جدول زیر مشخص کنید.

پهروی

جامعه جهانی	نوع چالش‌ها	مصداق چالش‌ها
حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت	«الف»	«ب»
غلبه فرهنگ سلطه	«پ»	«ت»

- ۱ بین فرهنگی و تمدنی - چالش میان فرهنگ غرب و فرهنگ اسلام - درون فرهنگی - چالش مرکز و پیرامون
- ۲ بین فرهنگی - چالش میان فرهنگ غرب و فرهنگ اسلام - میان فرهنگی - چالش مرکز و پیرامون
- ۳ درون تمدنی - چالش مرکز و پیرامون - درون فرهنگی - چالش میان فرهنگ غرب و فرهنگ اسلام
- ۴ درون فرهنگی - چالش مرکز و پیرامون - درون تمدنی - چالش میان فرهنگ غرب و فرهنگ اسلام

۲۹۳. کدام گزینه در مورد ویژگی جامعه جهانی، قبل از ظهور غرب جدید، نادرست است؟ *ناقظه‌ای*

- ۱ فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف در بخش‌های مختلف جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به‌وجود آورده بودند.
- ۲ روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت متفاوت برقرار بود.
- ۳ سرنوشت تعاملات فرهنگی، تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار می‌گرفت.
- ۴ کشورهایی که از ظرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، می‌توانستند گروه مهاجم را در خود هضم و جذب کنند.

۲۹۴. درستی و نادرستی عبارت‌های زیر در مورد «ویژگی فرهنگ غرب در طول قرن ۱۷ تا ۲۰»،

ترکیبی

در کدام گزینه آمده است؟

- الف) تعریف فرهنگ جوامع غیرغربی در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی
- ب) شکل جدید در روابط میان جوامع با جامعه جهانی
- پ) توانایی فرهنگ‌های مختلف برای عبور از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری
- ت) شکل‌گیری نظام نوین جهانی

۱ ن - د - ن - د - ن

۲ ن - د - ن - د - ن

۳ ن - د - ن - د - ن

۴ ن - د - ن - د - ن

۲۹۵. به ترتیب، در کدام گزینه، مصادیق «حفظ هویت خود»، «تحمیل فرهنگ خود بر مهاجم» و «غلبه فرهنگی» به درستی آمده است؟

- ۱) جامعه اسلامی با شکست نظامی از مغولان- چین پس از شکست از مغولان- فرهنگ ایرانی به‌رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان
- ۲) چین پس از شکست از مغولان- جامعه اسلامی با شکست نظامی از مغولان- فرهنگ ایرانی به‌رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان
- ۳) فرهنگ ایرانی به‌رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان- چین پس از شکست از مغولان- جامعه اسلامی با شکست نظامی از مغولان
- ۴) فرهنگ ایرانی به‌رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان- جامعه اسلامی با شکست نظامی از مغولان- چین پس از شکست از مغولان

۲۹۶. کدام گزینه در مورد فرایند تکوین نظام نوین جهانی درست است؟

- ۱) سکولاریسم ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی و سازمان‌های فراماسونری
- ۲) پیدایش قدرت‌های سکولار ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی و سازمان‌های فراماسونری ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی
- ۳) استبداد و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی ← به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی ← پیدایش قدرت‌های سکولار ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
- ۴) به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی و سازمان‌های فراماسونری ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← پیدایش قدرت‌های سکولار ← استبداد و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

۲۹۷. کدام گزینه به نتایج «انقلاب فرانسه» اشاره دارد؟

- ۱) جدایی رسمی دین از دولت- هویت‌سازی جدید قومی و نژادی- ظهور دولت ملت‌ها
 - ۲) ظهور قدرت‌های سیاسی سکولار- زوال تدریجی قدرت کلیسا- هویت‌سازی جدید تاریخی و جغرافیایی
 - ۳) زوال تدریجی قدرت کلیسا- حاکمیت اربابان و فئودال‌ها- هویت‌سازی جدید قومی و نژادی
 - ۴) جدایی رسمی دین از دولت- هویت‌سازی جدید تاریخی و جغرافیایی- حاکمیت اربابان و فئودال‌ها
۲۹۸. پاسخ سؤالات زیر، در مورد مرحله چهارم تکوین نظام نوین جهانی، در گزینه به درستی آمده است.

ترکیبی

الف) مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام نوین جهانی چه بود؟

ب) کشورهای استعمارزده، به چند نوع تقسیم می‌شوند؟

پ) جوامع استعمارزده به‌رغم مقاومت‌هایی که انجام دادند، با چه چیزی مواجه شدند؟

- ۱) استبداد- استعماری و نیمه استعماری- استعمار فرانو
- ۲) استعمار نو- تحت سلطه و تحت نفوذ- نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی
- ۳) سکولاریسم- اشغال کامل و تحت‌نفوذ- اشغال کامل نظامی
- ۴) استعمار- اشغال کامل نظامی و نیمه استعماری- استعمار نو و فرانو

۲۹۹. کدام گزینه به ترتیب به مراحل «اقتصادی»، «سیاسی» و «فرهنگی» در شکل‌گیری نظام نوین

مذهبی

جهانی اشاره دارد؟

- ۱) سازمان‌های فراماسونری- ادغام جوامع در نظام نوین جهانی- پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
- ۲) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری- استعمار
- ۳) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت- پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی
- ۴) استعمار نو- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری- استعمار و ادغام جوامع

در نظام نوین جهانی

۳۰۰. کدام یک از گزاره‌های زیر با کلیدواژه «کشورهای غربی» و کدام یک با «کشورهای استعمارزده» تکمیل می‌شوند؟

پالشی

برای یادگیری کلیدواژه‌ها، آن واژه را از جمله حذف کنید و ببینید که نقش آن واژه در جمله چه میزان مهم بود؟ این دسته از سوالات، تمرین فوقی برای یادگیری کلیدواژه‌های مهم هر درس و فهم نقش هر کدام از آن‌ها در هم‌لغات مهم و کلیدی است.

«اقتصاد کشورهای «الف» به بازار مصرف کالاهای تولیدشده کشورهای «ب» تبدیل می‌شوند، این کشورها مواد خام کشورهای «پ» را تأمین می‌کنند. صادرات کشورهای «ت» اغلب به مواد خام محدود می‌شود و به دلیل وابستگی اقتصادی به کشورهای «ث» مبادلات تجاری در سطح جهان را نامتعادل می‌کنند. کشورهای «ج» نیز به واسطهٔ اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای «چ» منتقل می‌کنند.»

- ۱ کشورهای غربی: ب، پ، ث، ج - کشورهای استعمارزده: الف، ت، ج
- ۲ کشورهای غربی: الف، ت، ج - کشورهای استعمارزده: ب، پ، ث، ج
- ۳ کشورهای غربی: الف، ت، ث - کشورهای استعمارزده: ب، پ، ج، ج
- ۴ کشورهای غربی: ب، ت، ج، ج - کشورهای استعمارزده: الف، پ، ث

۳۰۱. کدام گزینه به ترتیب به «تعریف اقتصاد تک‌محصولی»، «پیامد آن برای کشور استعمارزده» و

ترکیبی

«پیامد جهانی آن» اشاره دارد؟

- ۱ اقتصادی که مبتنی بر صادرات یک مادهٔ خام است. - قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد. - مبادلات تجاری نامتعادل می‌شود.
- ۲ اقتصادی که فقط یک محصول تولید می‌کند. - آن‌ها را به کشورهای غربی وابسته می‌کند. - قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را سلب می‌کند.
- ۳ اقتصادی که مبتنی بر واردات یک مادهٔ خام است. - مبادلات تجاری نامتعادل می‌شود. - انتقال ثروت به کشورهای غربی ادامه می‌یابد.
- ۴ اقتصادی که فقط یک محصول صادر می‌کند. - انتقال ثروت به کشورهای غربی ادامه می‌یابد. - قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد.

۳۰۲. به ترتیب «علت» و «پیامد» نامتعادل شدن مبادلات در سطح جهانی در کدام گزینه آمده است؟

کشایی

- ۱ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر - اقتصاد تک‌محصولی
- ۲ اقتصاد تک‌محصولی - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر
- ۳ تداوم انتقال ثروت به کشورهای غربی - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر
- ۴ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر - تداوم انتقال ثروت به کشورهای غربی

۳۰۳. کشورهای استعمارزده در دوران «استعمار» و «استعمارتو» به ترتیب چه شرایطی داشتند و

ترکیبی

کدام عامل منجر به عبور از استعمار به استعمار نو شد؟

- ۱ وابستگی کامل اقتصادی و سیاسی - دولت مستقل در عین اقتصاد وابسته - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای غربی
- ۲ وابستگی سیاسی در عین استقلال اقتصادی - استقلال سیاسی و اقتصادی - وابستگی سیاسی کشورهای استعمارزده به کشورهای غربی
- ۳ دولت مستقل در عین اقتصاد وابسته - وابستگی کامل اقتصادی و سیاسی - مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش کشورهای مستعمره
- ۴ استقلال سیاسی و اقتصادی - وابستگی سیاسی در عین استقلال اقتصادی - مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش کشورهای مستعمره

۳۰۸. کدام گزینه، عامل شکل‌گیری نظام نوین جهانی را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- ترکیبی**
- ۱) قرن ۱۷ ← پیدایش قدرت‌های سکولار ← شکل‌گیری اقتصاد گسترده و تقسیم جهان به مرکز و پیرامون
 - ۲) قرن ۲۰ ← تقسیم جهان به مرکز و پیرامون ← فراتر رفتن تقسیم‌کار از مرزهای سیاسی و اقتصادی موجود
 - ۳) سده ۱۹ و ۲۰ ← فراتر رفتن اقتصاد از مرزهای سیاسی و اقتصادی موجود ← پیدایش قدرت‌های سکولار
 - ۴) سده ۱۷ تا ۲۰ ← شکل‌گیری اقتصاد گسترده ← فراتر رفتن تقسیم‌کار از مرزهای سیاسی و اقتصادی موجود

۳۰۹. مرحله بعد از پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت در تکوین نظام نوین جهانی کدام است

- ترکیبی**
- و در این مرحله از چه طریق بر فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی تأثیر گذاشتند؟
- ۱) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری - سازمان‌های فراماسونری
 - ۲) استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی - استعمار نو و فرانکو
 - ۳) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار - دولت‌های جدید
 - ۴) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری - تبلیغ مسیحیت

۳۱۰. در کدام گزینه، عامل تشکیل دولت - ملت‌ها به‌ترتیب نشان داده شده است؟

- پالشی**
- ۱) زوال قدرت کلیسا ← رسمی شدن سکولاریسم ← انقلاب فرانسه ← تعریف هویت با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی، قومی و نژادی
 - ۲) انقلاب فرانسه ← رسمی شدن سکولاریسم ← حذف هویت دینی توسط دولت‌ها ← تعریف هویت با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی، قومی و نژادی
 - ۳) حذف هویت جغرافیایی، تاریخی، قومی و نژادی توسط دولت‌ها ← زوال قدرت کلیسا ← رسمی شدن سکولاریسم ← انقلاب فرانسه
 - ۴) انقلاب فرانسه ← شکل‌گیری دولت‌های جدید ← جدایی دین از دولت ← حذف هویت جغرافیایی، تاریخی، قومی و نژادی توسط دولت‌ها

۳۱۱. هر یک از موارد زیر به‌ترتیب با چه موضوعی مرتبط است؟

این سؤال یک سؤال ترکیبی از کتاب‌های پایه دهم و یازدهم است، هر سال بین ۵ تا ۸ تست جامعه‌شناسی لنگور، تست‌های ترکیبی از چند درس، یا چند کتاب است؛ بنابراین بهتر است این دسته از سوالات را همی بگیرید.

الف) جهان‌بینی غالب در غرب

ب) عامل اصلی هویت‌یابی جوامع غربی

پ) انسان را به موجودی منفعل تبدیل می‌کند.

ت) با وقوع آن، دولت‌ها به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

- ۱) دنیاگرایی - سوسیالیسم - سرنوشت‌باوری - شکل‌گیری نظام نوین جهانی
- ۲) سکولاریسم - سرمایه‌داری - جبرگرایی - انقلاب فرانسه
- ۳) اومانیزم - مارکسیسم - دنیاگرایی - ظهور دولت‌ملت‌ها
- ۴) روشنگری - لیبرالیسم - حقیقت‌باوری - سکولاریسم آشکار

۳۱۲. «به چه دلیل» و «در کدام مرحله»، از مراحل تکوین نظام نوین جهانی، بازرگانان نسبت به

ترکیبی

زمین‌داران، جایگاه بالاتری پیدا کردند؟

- ۱) رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
- ۲) دسترسی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری
- ۳) دسترسی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
- ۴) رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

۳۱۳. نظام نوین جهانی، در مرحله سوم تکوین خود، از چه طریق به ترتیب بر «نخبگان سیاسی» و

ترکیبی

«فرهنگ عمومی» جوامع غیر غربی تأثیر گذاشت؟

- ۱) مبلغان مذهبی - سازمان‌های فراماسونری
- ۲) سازمان‌های فراماسونری - مبلغان مذهبی
- ۳) تبلیغ مسیحیت - سازمان‌های فراماسونری
- ۴) مبلغان مذهبی - تبلیغ مسیحیت

۳۱۴. پیامدهای «تک‌محصولی» شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده به ترتیب در کدام گزینه آمده

ترکیبی

است؟

- ۱) مبادلات تجاری نامتعادل جهانی ← انتقال ثروت به کشورهای غربی ← سلب قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده در اقتصاد جهانی ← وابستگی اقتصادی
- ۲) وابستگی اقتصادی ← سلب قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده در اقتصاد جهانی ← مبادلات تجاری نامتعادل جهانی ← انتقال ثروت به کشورهای غربی
- ۳) سلب قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده در اقتصاد جهانی ← وابستگی اقتصادی ← مبادلات تجاری نامتعادل جهانی ← انتقال ثروت به کشورهای غربی
- ۴) وابستگی اقتصادی ← مبادلات تجاری نامتعادل جهانی ← سلب قدرت چانه‌زنی کشورهای استعمارزده در اقتصاد جهانی ← انتقال ثروت به کشورهای غربی

۳۱۵. «بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده قهوه، برزیل، هند و ایتوبی هستند؛ درحالی‌که اغلب

شرکت‌های بزرگ فروش و آماده‌سازی قهوه، آمریکایی هستند.» این عبارت، با کدام گزینه

مفهومی

ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱) اقتصاد کشورهای غربی و استعمارگر، به بازار مصرف کالاهای تولیدشده کشورهای استعمارزده، تبدیل می‌شوند.
- ۲) اقتصاد این کشورها تک‌محصولی است و آن‌ها با صادرات مواد خام و اولیه، روزبه روز وابستگی اقتصادی بیشتری به کشورهای غربی پیدا می‌کنند.
- ۳) کشورهای استعمارگر، بازار مصرف و نیروی کار کشورهای استعمارزده را تأمین می‌کنند و در عوض مواد خام اولیه را از آن‌ها می‌گیرند.
- ۴) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند.

۳۱۶. جاهای خالی در جدول زیر، با گزینهٔ کامل می‌شود.

ترکیبی

علت	معلول
«الف»	انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده
«ب»	فروپاشی عثمانی
افول قدرت کلیسا در غرب	«پ»

۱ استقلال کشورهای استعمارزده- تهدید نظامی و روابط اقتصادی- افول حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ

۲ تعدیل جهانی ثروت- سازمان‌های فراماسونری- ظهور سکولاریسم

۳ منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر- نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری- ظهور دولت‌ملت‌ها

۴ انتقال ثروت به کشورهای غربی- نفوذ گروه‌های مذهبی و تهدید نظامی- افول حاکمیت کنت‌ها و لردها

۳۱۷. نظام اقتصادی کشورهای غیرغربی به ترتیب در «دوران استعمار» و «پیش از استعمار» و در

فراتر از کنگور

«دوران استعمار نو» چگونه بود؟

۱ مبادلات تجاری در سطح جهانی به‌گونه‌ای غیرمتعادل انجام می‌شد- به بازار مصرف کالاها تولیدشدهٔ کشورهای غربی تبدیل می‌شد- استقلال سیاسی و اقتصادی آن‌ها به رسمیت شناخته شد.

۲ مبادلات تجاری در سطح جهانی به‌گونه‌ای غیرمتعادل انجام می‌شد- روابط تجاری در حدی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد- اقتصاد وابسته، آن‌ها را ناگزیر می‌ساخت تا در چرخهٔ نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

۳ با رشد کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی کاهش می‌یافت- اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به‌گونه‌ای مستقل عمل می‌کرد- اقتصاد وابسته، آن‌ها را

ناگزیر می‌ساخت تا در چرخهٔ نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

۴ دولت‌های وابستهٔ این کشورها را ناگزیر از قرار گرفتن در چرخهٔ نامتعادل جهانی توزیع ثروت می‌کرد- نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کرد- استقلال سیاسی و اقتصادی آن‌ها به رسمیت شناخته شد.

۳۱۸. کدام گزینه در مورد وقایع بعد از فروپاشی عثمانی، نادرست است؟

۱ به تناسب مناطق تحت‌نفوذ دولت‌های استعماری، کشورهای جدیدی با هویت ملی جدید، تأسیس شدند.

۲ در هویت‌سازی‌های جدید، ابعاد نژادی و قومی مناطق تحت‌نفوذ این دولت، به فراموشی سپرده شد.

۳ اسلام، به‌عنوان یک عنصر هویت‌بخش، به فراموشی سپرده شد.

۴ بیت‌المقدس، محل تشکیل دولت مهاجران غاصب صهیونیست شد.

۳۱۹. هر یک از موارد زیر، به ترتیب منجر به وقوع چه پدیده‌ای شده است؟

الف) شکل‌گیری شرکت‌های چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات

ب) حفاظت و حمایت از منافع جهان اسلام و ترویج صلح بین‌المللی

پ) موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها آمریکا، در عرصهٔ رسانه

۱ جهانی‌شدن- اتحادیهٔ عرب- صنعت ارتباطات

۲ کاهش اهمیت مرزهای سیاسی- سازمان کنفرانس اسلامی- امپراتوری رسانه

۳ رشد بازارهای مشترک منطقه‌ای- ناتوی شرق- امپراتوری رسانه

۴ دهکدهٔ واحد جهانی- سازمان کنفرانس اسلامی- صنعت ارتباطات

ترکیبی

۳۲۰. به ترتیب جهان غرب در دو دوران ذکر شده در جدول، چگونه فرهنگ عمومی و نخبگان کشورهای غیر غربی را تحت تأثیر قرار می‌داد؟

جامعه‌شناسی

پهروی

آزمون

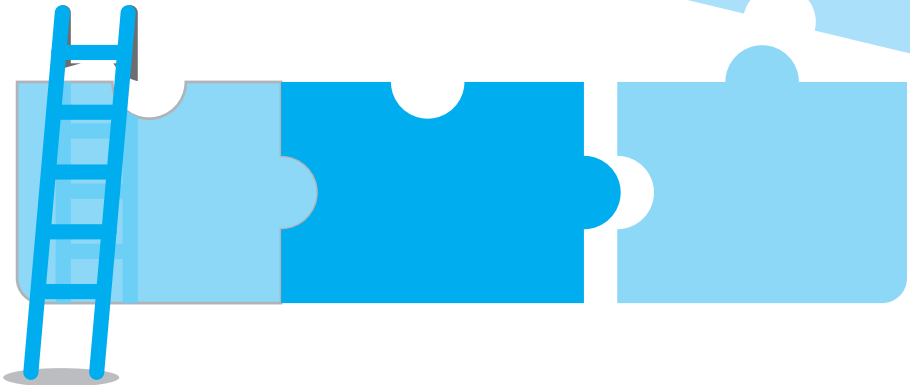
فرهنگ نخبگان	فرهنگ عمومی	فرهنگ کشورهای غیر غربی	دوران
«ب»	«الف»	استعمار	
«ت»	«پ»	استعمار فرانو	

- ۱ مبلغان مذهبی- سازمان‌های فراماسونری- تثبیت مرجعیت علمی غرب- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی
- ۲ سازمان‌های فراماسونری- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی- تثبیت مرجعیت علمی غرب- رسانه
- ۳ تبلیغ مسیحیت- سازمان‌های فراماسونری- رسانه- تثبیت مرجعیت علمی غرب
- ۴ سازمان‌های فراماسونری- تبلیغ مسیحیت- رسانه- منع آموزش دانش‌های راهبردی

پانچواں

تشریحی

شاهزادگان اروپایی با کلیسا و حمایت از مخالفان قدرت پاپ- حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی: پروتستان‌تیسیم جهت اصلاح دینی

۲۸۷. گزینه ۲ قسمت اول: حرکت‌های نوع اول بودند، آن‌ها با حمایت قدرت‌های محلی، توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند. / قسمت دوم: حرکت‌های نوع دوم هستند که مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

۲۸۸. گزینه ۱ «گزینه ۲»: دو کلیدواژه «سطح اندیشه و نظر» و «سطح زندگی و عمل» باید باهم جابه‌جا شوند. / گزینه ۳: هر دو قسمت مربوط به سطح اندیشه و نظر می‌باشد. / گزینه ۴: هر دو قسمت مربوط به سطح زندگی و عمل است.

۲۸۹. گزینه ۳ به‌جای سیاست، باید واژه حقوق بشر را قرار دهیم تا درست شود.

۲۹۰. گزینه ۲ مورد «الف» نادرست است: زیرا به‌جای «شناخته می‌شود» «شناخته نمی‌شود» آمده است.

۲۹۱. گزینه ۴ همه گزینه‌ها به‌درستی به ویژگی‌های جامعه جهانی اشاره می‌کنند: اما گزینه ۴، نه ویژگی جامعه جهانی یک قطبی؛ بلکه از مضرات جامعه جهانی چند قطبی است که در آن، فرهنگ‌های مختلف با گفت‌وگو و تعاملات خود، برخورداری به‌وجود می‌آورند و متعاقباً احتمال وقوع چالش بین‌فرهنگی و تمدنی را نیز ایجاد می‌کنند.

۲۹۲. گزینه ۱ اگر جامعه جهانی، عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت (یعنی چندقطبی) باشد: چالش آن از نوع چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی است. مثل: چالش میان فرهنگ غرب و فرهنگ اسلام / اگر جامعه جهانی عرصه حضور و فعالیت یک فرهنگ، مثل فرهنگ سلطه باشد، چالش‌های آن، درون‌فرهنگی است نه بین فرهنگی. مثل: چالش میان مرکز و پیرامون که درون فرهنگ غرب ایجاد شده است.

۲۹۳. گزینه ۳ جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، به‌گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.

۲۸۰. گزینه ۱ «الف»: در گزینه‌های «۱» و «۴» درست است. / «ب»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است؛ زیرا اومانیسم ویژگی اصلی انسان مدرن است. / «پ»: در همه گزینه‌ها درست است؛ زیرا وحی یکی از انواع شناخت شهودی است که از طریق عقل و مشاهده، به‌دست نمی‌آید. / «ت»: در گزینه‌های «۱» و «۴» درست است، گزینه «۲» و «۳»، نتیجه آن است.

۲۸۱. گزینه ۳ «الف»: آن ویژگی که راه شناخت حقیقت را معرفی می‌کند، ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ غرب؛ یعنی روشنگری است. گزینه‌های «۲» و «۳» را رد می‌کنیم؛ زیرا سکولاریسم، ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ غرب است. / «ب»: روشنگری در معنای عام، پدیده‌ای جدید و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست؛ بلکه ریشه آن به انبیاء الهی بازمی‌گردد؛ بنابراین، این رویکرد اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه شود، می‌تواند تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه دهد. / «پ»: روشنگری در معنای خاص، مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب است.

۲۸۲. گزینه ۱ «الف» فقط در گزینه «۱» درست است. / «ب»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است. / «پ»: در گزینه‌های «۱» و «۳» درست است. / «ت»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است.

۲۸۳. گزینه ۲ «الف»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است. / «ب»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است. / «پ»: در گزینه «۲»، کامل‌تر است. / «ت»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است.

۲۸۴. گزینه ۳ دوره سوم فرهنگ غرب از نظر تاریخی، دوره رنسانس بود که از قرن ۱۴ تا ۱۶ میلادی را در بر می‌گرفت، رنسانس به‌معنای تجدید حیات یا تولد دوباره است و مهم‌ترین ویژگی غرب در این دوره، بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان است.

۲۸۵. گزینه ۳ هر سه عبارت درست هستند.

۲۸۶. گزینه ۲ در سطح هنر: به‌صورت بازگشت به هنر یونان و توجه به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان - در سطح اقتصاد: از طریق عبور از اقتصاد فئودالی یا همان اقتصاد کشاورزی ارباب رعیتی - در سطح سیاست: از طریق رقابت

۲۹۴. **گزینه ۳** همه ویژگی‌ها، مربوط به غرب جدید؛ یعنی فرهنگ غرب از قرن ۱۷ تا ۲۰ است؛ به‌جز عبارت «پ» که به ویژگی جامعه جهانی، قبل از ظهور غرب جدید اشاره دارد.

۲۹۵. **گزینه ۳** فرهنگ ایرانی در دوره حاکمیت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد. چین با آن‌که از مغولان شکست خورده بود، فرهنگ خود را بر آن‌ها تحمیل کرد. نشر و گسترش اسلام نیز متکی بر قدرت سیاسی و نظامی آن نبود؛ بلکه مروهون قوت و قدرت فرهنگی آن بود؛ یعنی غلبه فرهنگی

۲۹۶. **گزینه ۱** مراحل تکوین نظام نوین جهانی به‌ترتیب: پیدایش قدرت‌های سکولار (سکولاریسم) ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی و سازمان‌های فراماسونری ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی است.

۲۹۷. **گزینه ۱** زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد، که این‌ها از عوامل شکل‌گیری انقلاب فرانسه است؛ بنابراین گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» در مورد نتایج انقلاب فرانسه، نادرست هستند.

۲۹۸. **گزینه ۴** «الف»: مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام نوین جهانی: استعمار / «ب»: کشورهای استعمارزده یا تحت اشغال کامل نظامی کشورهای غربی درآمدند و یا به‌صورت غیر مستقیم، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند؛ به‌عبارتی در شرایط نیمه‌استعماری قرار گرفتند. / «پ»: جوامع استعمارزده به‌رغم مقاومت‌هایی که در قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.

۲۹۹. **گزینه ۳** اقتصادی: پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت؛ زیرا موجب انتقال ثروت به جوامع اروپایی و رشد سرمایه‌داری شد. / سیاسی: پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار؛ زیرا به شکل‌گیری دولت-ملت‌ها انجامید. / فرهنگی: به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری؛ زیرا برای دستیابی به منابع اقتصادی، نیازمند درهم شکستن مقاومت اقتصادی کشورها از طرق فرهنگی بودند.

۳۰۰. **گزینه ۱** اقتصاد کشورهای استعمارزده به بازار مصرف کالاهای تولیدشده کشورهای غربی تبدیل می‌شوند، این کشورها مواد خام کشورهای غربی را تأمین می‌کنند. صادرات کشورهای استعمارزده اغلب به مواد خام محدود می‌شود و به‌دلیل وابستگی اقتصادی به کشورهای غربی، مبادلات تجاری در سطح جهان را نامتعادل می‌کنند. کشورهای غربی نیز به‌واسطه اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند.

۳۰۱. **گزینه ۱** گزینه «۲»: قسمت اول: در اقتصاد تک‌محصولی، محصولات دیگری نیز تولید می‌شود؛ اما یک محصول بیشتر صادر می‌شود. قسمت دوم و سوم: هر دو پیامد اقتصاد تک‌محصولی برای کشورهای استعمارزده است. / گزینه «۳»: قسمت اول: واردات نادرست است. قسمت دوم و سوم: هر دو پیامد جهانی اقتصاد تک‌محصولی است. / گزینه «۴»: قسمت اول: درست است. قسمت دوم و سوم: باید با یکدیگر جای‌جا شوند.

۳۰۲. **گزینه ۴** به‌دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهان نامتعادل می‌شود و در نتیجه این امر، انتقال ثروت به‌سمت کشورهای غربی ادامه می‌یابد.

۳۰۳. **گزینه ۱** در دوران استعمار، کشورهای استعمارزده وابستگی کامل اقتصادی و سیاسی به کشورهای استعمارگر غربی داشتند. در دوره استعمار نو، با ظهور مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای مستعمره، استقلال سیاسی و اقتصادی این کشورها به رسمیت شناخته شد؛ اما اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کرد تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند. این عامل، خود موجب عبور از استعمار به مرحله استعمار نو شد.

۳۰۴. **گزینه ۴** دولت-ملت‌ها، حاکمیتی سیاسی-اقتصادی بودند که برعکس حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند، بلکه کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب، ناسیونالیستی (ملی‌گرا) و قومی بود. در مسیر توسعه خود به‌صورت قدرت‌های

۳۱۰. گزینه ۲ عامل تشکیل دولت-

ملت‌ها؛ زوال تدریجی قدرت کلیسا ← حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ ← انقلاب فرانسه ← رسمی شدن سکولاریسم یا جدایی دین از دولت توسط دولت‌هایی که بعد از انقلاب فرانسه شکل گرفتند. ← حذف هویت دینی توسط این دولت‌ها ← تعریف هویت خود با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی، قومی و نژادی که در نهایت به شکل‌گیری دولت- ملت‌های جدید انجامید.

۳۱۱. گزینه ۲ «الف»: سکولاریسم یا

دنیاگرایی، در جهان غرب به صورت جهان‌بینی غالب درآمد؛ بنابراین گزینه ۱ و «۲» درست است. (پایه یازدهم) / «ب»: عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی، سرمایه‌داری است. (پایه دهم) / «پ»: جبرگرایی یا سرنوشت‌باوری، انسان‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌کند. (پایه یازدهم) / «ت»: با وقوع انقلاب فرانسه، دولت‌ها به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند. (پایه یازدهم)

۳۱۲. گزینه ۱ به دلیل رشد تجارت و

برده‌داری، انتقال برده‌های آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی، بازرگانان، زمین‌داران جایگاه بالاتری پیدا کردند و این مورد در مرحله دوم تکوین نظام نوین جهانی؛ یعنی در مرحله پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت رخ داد.

۳۱۳. گزینه ۲ نظام نوین جهانی، در مرحله

سوم تکوین خود، به ترتیب از طریق سازمان‌های فراماسونری بر «نخبگان سیاسی» و از طریق مبلغان مذهبی یا تبلیغ مسیحیت، بر «فرهنگ عمومی» جوامع غیرغربی تأثیر گذاشت.

۳۱۴. گزینه ۳ تک‌محصولی شدن اقتصاد

کشورهای استعمارزده، به ترتیب قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد، موجب وابستگی اقتصادی آن می‌شود.

۳۱۵. گزینه ۲ «۱»: کلمات غربی و

استعمارگر، باید با واژه استعمارزده جای‌جا شوند، تا عبارت درست شود. / گزینه ۳: نادرست است؛ زیرا این کشورهای استعمارزده هستند که مواد خام و نیروی کار کشورهای غربی را تأمین می‌کنند و

استعماری درآمدند. / گزینه ۱: همه قسمت‌ها نادرست است. / گزینه ۲: قسمت دوم و چهارم نادرست است. / گزینه ۳: قسمت اول و سوم نادرست است.

۳۰۵. گزینه ۳ تجمع قدرت رسانه، در

دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌کند؛ بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز است و سازوکارهای

۳۰۶. گزینه ۱ در حالی که جامعه جهانی،

عرصه حضور «فقال» فرهنگ‌های متفاوت (یعنی چند قطبی) باشد، گفت‌وگوها و برخوردهای تمدنی میان این فرهنگ‌ها رخ می‌دهد که می‌تواند چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی ایجاد کند.

۳۰۷. گزینه ۱ «ب»: نادرست است؛ زیرا

این امر به نفع کشورهای بود که می‌توانستند به واسطه برتری فرهنگی خود، گروه‌های غالب را در درون خود هضم و جذب کنند. / «ت»: به جای «نمی‌توانستند» باید «می‌توانستند» نوشته می‌شد تا این عبارت درست شود.

۳۰۸. گزینه ۴ در سده ۱۷ تا ۲۰ با

شکل‌گیری اقتصادی گسترده که در تقسیم‌کار، از مرزهای سیاسی و اقتصادی موجود فراتر رفت، نظامی در سطح جهان، با عنوان «نظام نوین جهانی» ایجاد شد. / گزینه ۱: «۱»: پیدایش قدرت سکولار در مورد فرایند تکوین نظام نوین جهانی درست است، نه عامل شکل‌گیری آن. / گزینه ۲: «۲»: تقسیم جهان به مرکز و پیرامون، از نتایج نظام نوین جهانی است نه عامل آن. / گزینه ۳: «۳»: به دلیل همان عاملی که در مورد گزینه ۱ گفته شد، این گزینه نیز رد می‌شود.

۳۰۹. گزینه ۴ مراحل تکوین نظام نوین

جهانی ۴ مرحله است که مرحله بعد از پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت، مرحله به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری می‌باشد. پس قسمت اول گزینه‌های «۱» و «۴» درست است. در این مرحله از طریق تبلیغ مسیحیت، «فرهنگ عمومی» جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری، نیز بر «نخبگان سیاسی» آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند؛ بنابراین گزینه «۱» نیز رد می‌شود.

خود به بازار مصرف کالاها تولیدشده در غرب تبدیل می‌شوند. / گزینه «۴»: عبارت درست است، اما ارتباط مفهومی با این جمله ندارد.

۳۱۶. **گزینه ۳** «الف»: کشورهای استعمارگر غربی برای کسب منافع بیشتر و به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند. (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «ب»: این قسمت در تمام گزینه‌ها درست آمده است. / «پ»: اقول قدرت کلیسا در غرب، به حاکمیت اربابان فئودال یا کنت‌ها و لردها، ظهور سکولاریسم و سپس به ظهور دولت-ملت‌ها انجامید (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).

۳۱۷. **گزینه ۲** «پیش از استعمار»: اقتصاد کشورهای غیرغربی، اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به‌گونه‌ای مستقل بود. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آن کشورها را در معرض خطر قرار دهد. / «دوران استعمار»: اقتصاد کشورهای استعمارشده و تحت‌نفوذ، برای رفع نیازهای اقتصادی کشورهای غربی، به‌تدریج تغییر یافت و ویژگی‌های خاصی پیدا کرد. / «دوران استعمار نو»: اقتصاد وابسته، آن‌ها را ناگزیر می‌ساخت تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

۳۱۸. **گزینه ۲** «در هویت‌سازی‌های جدید بعد از فروپاشی، ابعاد نژادی و قومی مناطق تحت‌نفوذ این دولت، برجسته شد و اسلام، به‌عنوان یک عنصر هویت‌بخش، به فراموشی سپرده شد.

۳۱۹. **گزینه ۲** «الف»: شکل‌گیری شرکت‌های چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات منجر به کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و سپس جهانی‌شدن گردید. (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «ب»: برای حفاظت از منافع جهان اسلام و همچنین ایجاد صلح بین‌المللی، سازمان کنفرانس اسلامی تشکیل شد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «پ»: موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها آمریکا، در عرصه رسانه منجر به ایجاد امپراتوری رسانه‌ای شد.

۳۲۰. **گزینه ۳** «در دوران استعمار، یا در مراحل تکوین نظام نوین جهانی که در درس ۷ خواندید، کشورهای غربی، از طریق مبلغان مذهبی و تبلیغ مسیحیت، بر فرهنگ عمومی و از طریق تشکیل سازمان‌های فراماسونری، بر نخبان

کشورهای غیرغربی تأثیر می‌گذاشتند. در دوران استعمار فرانو از طریق رسانه بر فرهنگ عمومی از طریق تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی (غربی) بر نخبان این جوامع تأثیر می‌گذارند.

۳۲۱. **گزینه ۳** «به میزانی که فرهنگ جدید غرب از مرزهای خود فراتر می‌رود و در مسیر جهانی‌شدن گام برمی‌دارد، تضادها و چالش‌های آن نیز، نه‌تنها از بین نمی‌روند؛ بلکه جهانی می‌شوند.

۳۲۲. **گزینه ۱** «دوره زمانی: لیبرالیسم قرن ۱۸ و ۱۹ را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. / نام‌های دیگر آن: لیبرالیسم متقدم که در کتاب درسی سال گذشته آمده بود و لیبرالیسم اقتصادی که مؤلفه‌های آن را در همین درس می‌خوانید. / نظریه‌پردازان: جان راسل، دیوید ریکاردو و توماس مالتوس هستند. / منتقدان این لیبرالیسم: چارلز دیکنز در زمان الیور توئیست و کارل مارکس هستند.

۳۲۳. **گزینه ۴** «چالش فقر و غنا: چالشی اقتصادی، مستمر، درون فرهنگی و کلان است. پس در قسمت اول می‌توانیم گزینه‌های «۱» و «۳» را رد می‌کنیم. / بحران اقتصادی: دقت کنید که در این قسمت بحران اقتصادی جهانی نه؛ بلکه در سطح یک کشور مورد سؤال است؛ بنابراین این بحران یک بحران اقتصادی، مقطعی و منطقه‌ای است نه جهانی!

۳۲۴. **گزینه ۳** «قسمت اول: با خواندن قسمت اول گزینه و با کمی دقت، متوجه خواهید شد که تنها گزینه «۳» می‌تواند پاسخ تست باشد. گزینه «۲»: رد می‌شود؛ زیرا این دو رویکرد نه فردگرا، بلکه مخالف فردگرایی لیبرال و هر دو جامعه‌گرا هستند. گزینه «۱» و «۴»: رد می‌شوند؛ زیرا نه هر دو به مالکیت خصوصی معتقدند و نه به مالکیت اجتماعی باور دارند. / قسمت دوم: گزینه «۱» نادرست است؛ زیرا هر دو جامعه‌گرا هستند. گزینه «۲»: نادرست است؛ زیرا سوسیالیسم به مالکیت خصوصی قائل است، اما آن را مطلق نمی‌داند. (این قسمت تفاوت سوسیالیسم و سرمایه‌داری است). گزینه «۴»: جای کمونیسم و سوسیالیسم باید عوض شود.

۳۲۵. **گزینه ۴** «مارکسیسم: ناظر به اندیشه‌های سیاسی مارکس است. / کمونیسم: جامعه آرمانی مارکس است. / طرفداران نظریه‌های